

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombati Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: **Dr. CZIFRÁK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petisior egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél soronkint 12 fillér.

Nyitlter sora 50 fillér.

A nőkérdés.

A világ összes államai képviselve voltak a nálunk nemrég lefolyt nőkongresszuson. A suffragettek napokon keresztül foglalkoztak megannyi életbevágó és részükre megváltást jelentő kérdésekkel. Természetesen ők erős meggyőződéssel és fanatikus hittel állanak sorompóba jogaik kivívására.

Igen fontos kérdés a nőnemnek a társadalomban és az állami, jobban mondva, jogi életben való érvényesítése, vagy mint az mostanában divatos emancipálása

A házasság, női kereseti ágak, a női szabadság mind egy kalap alá fogottak és ki-mondatott a szentencia, a mely szerint, ha a nők tulajdon olyan foglalkozási körökben élnek mint a férfiak, akkor teljesen joguk van arra, hogy kivégyék maguknak a férfi nemet megillető minden szabadságot. Ha nincs meg az a foglalkozásuk, amely őket egy sorba állíthatná a férfiak mellé: akkor itt van a házasság, a mely a régi felfogástól eltérően feloldja a nő leánykori zárkózottsága alól, és odakinálja a titkon óhajtott vögreifit életet.

Régebben volt s az angoloknál ma is az a felfogás van érvényben, hogy éppen a pártá alá jutás képezi zárókövet a leánykori élet könnyüvérétségének. A házasság egyuttal megkomolyodást jelent a hidegvérű és felette praktikusnak gondolkozó angliuskoknál. Szinte felemelő érzést kelt az a tudat, hogy a házassági frigy olyan intézménynek tartatik, a mely alapját képezi egy nemzeti létnek és egy nemzeti jövőnek. Innen ebből a komoly felfogásból kell magyaráznunk azt, hogy miért tudott sok apró nemzet évezredekken át jóformán ezen erkölcsé folytán egyedül sok más alacsonyabb erkölcsű, bár számban tulsúlyban levő nép között megállani és pedig derekasan megállani. Nagyon sokan, különösen nők kardsokodnak amellett, hogy az asszonyok épp úgy, mint férfiak élvezhesék azokat az előjogokat, melyeket az új kor, az individualizmus kora a férfi nem számára biztosított. Ezeket az előjogokat pedig úgy érteik. olyképen értelmezik, hogy miként az erősebb nemnek, akként nekik is lehessen felügyelet nélkül, kényük-kedvük szerint élni és szeretni. A házasságot ők elavult intézménynek tartják, a mely csak meg megköti az emberi szabadságot és beklyótt ver az emberi természetnek egyes kifejlődésére. Sokkal szűkebbre van szabva e keret, hogy sem itt érdemlegesen lehetne megbírálni és ítéletet mondani erről a nagyszabású és az emberi élet leglényegesebb pontját érintő kérdéstről. Itt csak arra lehet és kell szoritkozunk, hogy szóhoz jutathassunk a mai kor egyik hivatott

emberét: a kit maga a tapasztalatai meg nagy lángesze minősítettek legjobban arra, hogy ezen óriási horderejű dologról úgy beszéljen, mint a ki egy emelkedett szempontból beszélhet.

Ez az ember pedig, a ki írásaiban a modern emberiség számára egész új és eddig járatlan ösvényeket teremtett, ez az ember, a ki titáni erővel tudott mint kis nemzet szülőltje és mint egy nagyon korlátozott nyelvetterület munkása világhírré vergődni, ez az ember Strindberg Agoston norvég író.

Mint színész kezdte meg pályafutását. Egy vonás, amely majd minden szellemi herossal közös. Később sok küzdelem után a tudományok csónides révébe hajóztott a hol igen nagy és sokoldalú ismeretre tett szert. Ezen ismeretekkel felszerelve, indult neki az írói pályának. Írói tárgyait mind mind az asszonyi életből vette és hatalmas zsenije úgy tudta egymáshoz fűzni az események szálaít, hogy a női szív mögött megérezhetjük korunk társadalmának minden érvérsét.

A nőről egy időben úgy nyilatkozott Strindberg munkáiban, hogy annak semmi szín alatt nem kell megadni azokat a jogokat és követeléseket, melyeket mint igényeket a korhoz támaszt.

A nő természetl fogva gyöngé és mint ilyen egyszerűsággal hamis is, alattomos is. Ha egyenjogúvá válnék a férfivel, akkor ravasszaga erejével megtenné azt, hogy felszínre kerülve, meg honosíttatná az ő tulajdonságait, a melyek nem egyebek, mint hiúság, kétszínűség, hízegség. A világ úgy ilyen szellemi indítóok alatt fejlődnek és természetesen visszafelődnek, vagy ami még rosszabb ferdeü fejlődnek. Az uralom vágy, a fanatizmus és sok más olyan önző és emberietlen érzés a mit indítóok gyánánt mutathat fel a história, mind külömb annál, ami elvárható, ha meg adatik a nőnek a teljes jogegyenlőség. Azonban meg nem állítható az, hogy a nők egyáltalán kizárásan mindabból a mit a férfiek eddig mint egy szabadalom képen folytattak. Azzal meg nem vonul be a társadalomba a női gyengeségek egész sorozata és legkevesbbé veszik át a férfiek e gyengeségeket azzal ha orvosnóket, tanár-kisasszonyokat képeztek az állam. Sőt ellenkezőleg, okszerű beosztás mellett egy nagyszabású gazdasági kérdést oldottunk meg ezzel és azt is hogy a nőket minél inkább eltávolíttjuk a férfias természetl és így szabadabban függetlenül egymástól fejlődhetnek ki a nembeli tulajdonságok

Am ez éppen a jelzett két női pályáról állítható csak. A nőorvos, ha kiképezi magát gyermekorvosnak, vagy specialitájává válik a női betegségeknek ezzel egy nagy kul-

tur missziót teljesít. A gyermeki szív és a kedély ugyanis nagyon rokon a női gyengésséggel a miért nagy hasznot láthatunk belőle, ha nőorvosok apóló és gyógyító kezei közé kerül a szenvedő apróság, főleg ha ehhez a gyengésséghez még kellő szakavatottság is járul. Ugyan ez áll a serdülő leánygyermekre is. Nekik ép úgy szükségük van női képzett tanerőkre mint tanárookra a fiuknak, kik serdülő korban jutnak abba a helyzetbe, hogy az elméleti foglalkozás megóvja őket a kicsapongástól.

Más megítélés alá kerül a nőnek magán és köztisztviselői minősége. Az orvosi és pedagógiai pálya még mindig visel magában bizonyos ideális tartamot a reális kenyérkereseten kívül. De a hivatalnokoskodás, amely csak arra való, hogy vagy magánosok vagy társaság, vagy az állam anyagi gyarapodásának legyen előmozdítója, az bár mennyire is szépitgessék a dolgot sohasem alkalmas arra, hogy a nőben valamiképp kifejléssék a nőiességet.

A női lélek finomsága eldurvul vagy legalábbis közömbössé válik ideális törekvések iránt. Nagyon jól tudjuk, hogy csak intelligenciának proletárai adják lány gyermeküket erre a pályára nyilván azért, hogy házastalanságuk esetén legyen meg a betevő falat, de az sem tagadható, hogy ezzel egy egész női osztály fosztódik meg legszebb kincsétől: a nőiességtől.

Strindberg erre vonatkozólag azt hiszi, hogy nem szükséges keresnünk női gyengésségeket. Ezek a gyengésségek nagy követeléseket, támasztanak a férfiakkal szemben. Itt van mindjárt a házasság, melyet boldognak csak akkor tartanánk, ha megvan a házastelek között a harmonia. És miből áll ez a harmonia? Nemde abból, hogy becézgetjük egymást és legyezgetjük egymás hibáit. Már pedig a házasság boldogsága — Strindberg szerint abból állhat, hogy kölcsönösen beismerve egymás hibáit, ezeket elnézzük vagy ezek nyomvesztésére törekszünk Ez igazi harmonia.

A nő így megmaradhat gyengéd és családi objektumnak még akkor is, ha olyan foglalkozása van, mint férjének. Ezzel megszűnik az alárendeltsége, valamint az uralomra vágyása.

Renée.

Nyilt levél

Györi Kálmán körjegyző urhoz.

Tekintetes Uram!

Nem lesz ismeretlen Tekintetesség előtt, hogy a barkóci közérdekeltség egy postaiügynök-ség felállítására érdekében mozgalmat indított meg. Meg talán az sem, hogy ez érdemben nem csak e lapok hasábjain, hanem a m. kir. posta és táviráda vezérigazgatóságához intézet, s a község lakossága által is magávéa tett kérvényemben fejtettem ki mindazon mérvadó okokat, amelyek a posta-

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

ügyenkéség felállítását oly nagyon kívánatos és szükségessé teszük.

Nem szándékom ezuttal azon okokat újból felsorolni és pedig nem azért, nehogy figyelmetlenséggel vádoltassam Teintetességgel szemben, aki bizonyára figyelemmel kíséri a hatása köré tartozó községek polgárainak ügyes-bajos dolgaikat.

Es épen azért, mivel Teintetességgel mint a falu jegyzője, akit néhai nagy közoktatásügyi államférfiunk báró Eötvös József, mint hatalmas erkölcsi tényezőjé emel ki; nem csak a falu kalamárisa és pennája, nem csak a népdal költsézet sokszor romantikus alakja, hanem mint a jegyzői hivatás körvonalazott alkalmazottja — nem kétem — talán épen hivataloszerű, tehát minden tekintetben reáértmettel viselője: feltétlenül és minden körülmények között a közigazgatási gondjai alá bízott népe vagyonának, a honpolgári kötelezettségek teljesítésére ösztökélő erkölcsös erkölcsi őre is.

A falu jegyzője a lelkeséssel és a tanítóval azon triumviratust kell, hogy legyen, akiknek együttes, egyakaratu, terszerű működése kétségtelenül nagyban előmozdítja a községek anyagi és lelki javát. A jegyző működése e tekintetben azonképen az áldások kuforrása lehet, mint a vallásérköcsi kedélyre néve a lelkesé, az érteleme néve a tanítóé. Mind a háromnak kifejezetten a szocialpedagógia működési köre, amely működési kör a nép anyagi és lelki boldogulásának komplexumait öleli fel. És valóban nagy feladat teljesítésére vállalkozott az aki a három hivatás egyikét vagy másikat választotta ki magának.

Teintetes jegyző uram!

Engedje meg teintetes jegyző uram, hogy alulírott, mint egy csekély tényezője ama nagy közművelődési feladatoknak, amik önönmagunk, környezetünk, népünk, egyházunk, honunk javának, dicsőségének, előmozdítását segítik elő, — és úgy is mint egy nagybarkóci kis birtokos, tehát Teintetességgel közigazgatása alá első polgár, azzal a tiszteletteljes kéressel járuljak Teintetességgel: méltóztatassék arra néve nyilatkoznai, vajon mik azok az okok, amelyek a postaiügyenkéségek felállítását Barkóczon megakadályozzák, lehetetlenné teszik?

A kérelmet pedig azért bátorodom Teintetességgel intézni, mivelhogy ismerem a közigazgatási eljárás szabványosságát, jól tudom, hogy valamely a községet érintő kérvény elintézését illetőleg, elsősorban is, a község képviselőtestületének hivatalosan bejegyzett véleményadásától is függővé teszik.

Mivelhogy utánjárásaim folytán is teljesen tisztába vagyok azzal, hogy az általam ismert és

a nyilvánosság előtt is felsorolt érvadó okoknál fogva, Barkóczon a postaiügyenkéség, esetleg az önnödi postahivatal felállítása annyira indokolható vált, hogy annak szükségességéhez kétség már nem, vagy alig férhet, és mindennek dacára, az még előttem ismeretlen okokból, mindig késik: azon ismeretlen okok feltárása miatt egyedül a Teintetes jegyző urhoz kell fordulnom mint aki a véleményező községi hatóság vezetője lesz kegyes idevonatkozólag nyilatkoznai, illetőleg a község ez érdemben való véleményezését velem tudatni.

Teszem pedig e kérdés intézését a tekintetből, és a teintetes jegyző urhoz, mivelhogy szeretnék meggyőződve lenni arról is, hogy Teintetességgel ép oly- sőt tán hatványozottabban jóakarója Barkócz községnek mint én, aki a magyar nemzeti közművelődés előbbre vite érdekében, nagyon helyenvalónak találok, a posta ügyenkéség felállítását.

Barkóczon, 1914. július hó 18-án

Bertalan Vincze,
nyug. tanár, barkóci kisbirtokos.

A muraszombati polgári iskolára vonatkozó értesítés az 1914/15 tanévre.

A jövő tanévre a beiratásokat szeptember hó 1-én, 2-án és 3-án d. e. 8—12-ig fogjuk eszközölni. Az igazgatónál történt felvétel után mindenek a saját osztályfőnökénél jelentkezik, bemutatja felvételi jegyét és okmányait s beszolgáltatja a szükséges adatokat.

A beírásához minden tanuló személyesen és szülőjének, gyámjának vagy azok helyetteseinek kíséretében tartozik megjelenni s állami születési bizonyítványát, múlt évi iskola bizonyítványát és himlő, illetőleg újraoltási bizonyítványát felmutatni. E bizonyítványok nélkül senki sem vehető fel az intézetbe.

A beírásnál bejelentendő a tanuló lakása, szállásadója.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. hó 4-én d. e. 8 órákor fog megtörténni. A tanítás szept. 5-én reggel 8 órákor kezdődik.

Az intézetbe való felvétel feltételei: A polgári iskola I. osztályába felvétetik minden növendék, aki

a) életének 9. évét betöltötte s ezt születési bizonyítványával igazolja;

b) az elemi iskola IV. osztályát sikerrel elvégezte s ezt szabályos IV. iskolai bizonyítványával igazolja.

A II. osztályba felvehetők

a) azok, akik a polgári iskola I. osztályát sikerrel elvégezték,

b) azok, akik más középfokú iskolák I. osztályát végezték el sikerrel, vagy oly tárgyból buktak meg, mely tárgyak a polg. iskola tantárgyai között nem szerepelnek. Az ily tanulók azonban tartoznak különbözeti vizsgát tenni;

c) végül azok, akik az elemi népiskola 5. vagy 6. osztályát végezték el sikerrel. Ezen tanulók azonban felvételi vizsgát tartoznak tenni. Mindezekről felvilágosítást szívesen ad az Igazgatóság.

Fizetendő díjak: Az egész évi tandíj 20 kor., mely két részletben, szept. 1-én és febr. 1-én fizetendő.

A beíráskor minden tanuló, kivétel nélkül fizet még I K felvételi, I K könyvtári, I K értesítő, I K tanulmányi kirándulási díjat és próbó dolgokra (tinta stb.) 20 fillért, összesen tehát 4 kor. 20 fill. E díjak fizetése alól senki sem menthető fel.

Tandíjmentesség: Szegénysorú, de jó viseletű és élemlenettel tanuló a tandíjmentes alól részben vagy egészen felmenthető, s a Vasvármegye kir. tanfelügyelőjéhez címzett folyamodványokat egy évvel nem régebb keletű kegyenységi s legutolsó iskolai bizonyítvánnyal felszerelve a beiratkozás alkalmával az igazgatóságnál benyújtja. Megjegyzem, hogy a tandíjmentes alól csak abban az esetben menthető fel a tanuló, ha megelőző évi bizonyítványukban egynél több elégséges osztályzat nincsen.

Javító és felvételi vizsgálatok: A javító és felvételi vizsgálatokat szept. hó 1., 2. és 3-án d. u. 2 órákor tartja a tanári testület. Javító vizsgálatra azon tanulókat jelentkezhettek, akik legfeljebb három tárgyból kaptak elégtelen osztályzatot. Az ily tanulókat azonban csak akkor bocsátatnak javító vizsgálatra, ha ez iránti szabályszerűen kiállított, I koronás bélyeggel ellátott s a bizonyítványal felszerelt és a tanári testülethez címzett folyamodványukat legkésőbb augusztus hó 15-ig az intézet igazgatójánál benyújtják.

A javító vizsgálat díjmentes.

A beiratások, valamint a javító vizsgálatok már a polgári iskola új épületében fognak eszközölni. Egyben figyelemzetem a szülőket, hogy az új épületben — a megfelelő tantermek meglévén — korlátlan mennyiségben vesszük fel a növendékeket: nem fogunk senkit sem visszautasítani, akinek törvény értelmében felvételre joga van.

A tanulókat a nagy szünetben is művelni ifjakhoz méltóan viselkedjenek, különösen tartásuk meg lelkiismeretesen a jegyelmi szabályoknak a szünetidőben is kötelező pontjait: óvakodjanak a dohányzástól, tartózkodjanak az erkölcsöt, tisztességet

TÁRCZA.

Mi van a dobozban.

Paál József tanár épp az íróasztalánál üldögélt, hosszú száru pipával a szájában és javított a tanítványainak keserves latinság irásbeli dolgozatait, amikor az ajtón nagy szuszogással egy kövér hölgy lépett be, kinálásra se várva lerokadt az első székre és a muffijával legyezgette magát.

Szakgatottan kiáltott:

Bocsásson meg, tanár ur... a szivem... az asztalmám... három emelet... és az igazgatóság... mi földszinten lakunk.

»Mivel szolgálatok, nagyság: kérdezte a tanár ur hidegen.

»En vagyok annak a Kajós Pistának a szerencsétlen anyja, aki a tanár ur osztályába jár. Azt hallom, hogy meg fog bukni. Uram, ettől megghad a szivem; hiszen annak más bajunk is van otthon. A férjem fogorvos, dolga is van elég, de a rheumája; Fájdalommal keresi kenyerét. Es én az én asztalmám a mikor lekezesi se tudok...»

»Hát hiszen ez mind nagyon szép, de...»

»Mit szép? Azt mondja, hogy ez mind szép? kiáltott fel az asszony. »Tanár ur, ez borzasztó! Högyha halland, hogy nyögünk mi egész éjjel az ágyunkban, akkor bizony nem mondaná, hogy szép...»

A tanár ur kissé elfogult és így szólt:

»De nagyság, én csak azt akartam mondani, hogy minden nagyon jó, de...»

»Jó? De az istenért, tanár ur, hogy ez jó, hisz ez borzasztó csapás, oly szenvedés, mely kétségbe ejt. Hogy lehetne ez jó?

Paál kezdett türelmetlen lenni.

»Mivel szolgálatok? Nem érek rá!«

Az asszony nem zavartatta magát, csak beszélt tovább.

»Az uram erőlyes, tehetséges ember. Ha majd egyszer fogorvos lesz szüksége tanár urnak, csak forduljon hozzá. Aztán meg az uram, találd fel azt a hires fogport, ami oly sok jóvedelmet hajt. Es mégis... az uram fogorvos, a Gerber ur hozzá képest csak borbély. Es a Gerber Miska nem bukik meg, a mi Pistának meg igen. hol itt az igazság?«

A tanár urat kezdte a dolog mulattatni.

»Nagyság, bár a férje feltalálta is a fogport de a fiukról be kell vallani, hogy igen buta diák, a Gerber Miska pedig egyike a legjobb tanulóknak. Nem hiszem hogy a fiukat átélhesen erzeszteni. Ugy hallom hogy csak a tornázásból ért...»

»Igen, a tornázás mondta az asszony, örülve, hogy mégis hall valami dicséretet a fiáról. »Es elfelejtette, tanár ur, hogy mihez ért még a fiam: a földrajzhoz, olyan jól ismeri Gömör Csömör...«

Paál felkaczagott.

»Nevet, tanár ur ez jó jel. Tudtam mindjárt, hogy nem lesz olyan kegyetlen, és nem fogja megbuktatni a fiamat...»

»Nem igen biztathatom,« felelt Paál, »de egy tancsot adhatok. Adják be a fiukat az ipar iskolába, a gimnáziumban alig fog feljebb jutni...»

»Erre aztán Kajósné önagysága fölugrott és gömbölyű testét a fölé telhető legméltóságosabb állásba illesztve felkiáltott:

»Es ezt nekem meri mondani. Az én uram fogorvos, tanult ember. Tanár ur, maga igen tudós ember lehet, ha még annyi latin szót tud is, de nincs szive!«

Es ezzel a termetes asszonyág ott hagyta a faképnél.

Tanévé végén megtörtént az a hihetetlen dolog, Kajós Pista nem bukott meg. Kegeylemből át csuszott.

Másnap egy hölgy jelentette be magát Paál tanár urnál, s bár kissé szuszogva, de azért ragyogva belépet Kajósné ö nagysága.

»Őh tanár ur,« kiáltott már az ajtóban. »Férfi, ismerem önt. Visszavonok mindent, ön derék férfi, nemsem jellem...«

Paál megjegyezte, hogyha rajta múlt volna, Pista nem ment volna haza szekundák nélkül.

Ebbe a pillanatban Kajósné a szomszédszoba ajtaján keresztül észrevette a tanár ur feleségét, ki kis fiát tartotta előtte. Hozzárohant oly gyorsasággal, mit senki sem tételezett volna fel róla.

»Őh, mostmár tudom, kinek köszönhetem boldogságomat. Hisz kegyed is anya, velleérez az anyszivvel, fogadja ezt a csekélységet örök hálam jeléül!«

Ezzel a kezében tartott csomagot a fiatal asszony ölébe tette és úgy eltűnt hogy észre se vették.

A tanár és felesége egész meglepetve állottak és néztek egymásra.

»Attól félek« mondta a tanár neje, »hogy pénz van benne...«

»Na hiszen, csak az kellene, olyan gonomba levéllel küldöm vissza, hogy tudom, nem jönnek többet ide,« mérgelődött a tanár ur.

Lassan és vigyázva bontotta föl a fiatal asszony a csomagot. Mikor aztán meglátták, hogy mi van benne hangos kacagásra fakadtak mind a ketten.

A dobozban egy skatulya Kajós Károly-féle világhírű fogpor volt.

sértő mindennemű cselekedettől; kerüljék a rossz társaságot s rossz olvasmányokat. Az ez ellen vétőktől az igazgató megtagadja a főlvételt.

Kováts György,
igazgató.

A lelkem könyve.

A lelkem könyve betelt ma Becsukom.

E végső lapra ráfirkáltam: »VÉGE«.

Vége. Több nem fér rá. Nem fér több már rá

Sok rojtosranyútt, fakó levélre.

A lelkem könyve betelt ma. Vége.

Mos! a tartalomjegyzéket csinálom.

Elül pár gyermek-mese, de semmi más.

A közepén pár langyos tavaszeste,

Meggyfávirágos és halk melódiás.

... Tavaszeste ... és halk melódiás ...

A végén egynehány összekuszált sor.

Pont. Három. Azután ... S mi jön azután ... ?

Még nem tudom. A tartalmát írom most ...

Este. Sötét. A csend muzsikál puhán ...

... A sötét csendben muzsikál puhán ...

Mészáros Hugó.

H I R E K.

— özv. Saint Julien Kelemenné grófnő nyári tartózkodása battyanfalvai kastélyába érkezett. Ertesülésünk szerint a grófné a nyár hátralévő részét Battyanfalván fogja tölteni.

— Dr. Perjéssy Mihály kir. kuriai bíró a zilahi törvényszék elnöke. Perjéssy László járásbíródsági jegyző nagybátyja, e hó 14-én Muraszombaton távozott.

— **Schweitzer Jenő gyász.** Súlyos csapás érte Schweitzer Jenő kir. járásbíró. Apósa Spiegel Vilmos kisszebeni tekintélyes papírgyáros, Sáros vármegye törvényhatósági bizottsági tagja, hosszas betegség után e hó 6-án meghalt. Temetése nagy részvétel mellett 7-én ment végbe. Halálát kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja.

— **Takács R. István** a muraszombati áll. elemi iskola nyugalmazott igazgatója a hét folyamán két napot Muraszombaton töltött s meglátogatta ismerőseit. A mindnyájunk kedves Pista bácsija igen jó szízen van, s nem látszik rajta a pesti levegő hatása.

— **Tihanyi Skrílecz Béla** kegyesrendi tanár, ki a legutóbbi időben tette le az utolsó hittudományi szigorlatot, s akit az ősszel fognak doktorrá avatni, néhány napra Muraszombatra jött fivérének Dr. Skrílecz Mihály mítőörvosnak látogatására.

— **Lejkó István** újmiséje. A muraszombati származású Lejkó István Szombathely egyházmegyei áldozár első szent miséjét Maria Czellben mondotta július 4-én. Az újmiséj pap Belatinczra került kaplánok.

— **Birák szabadsága.** A muraszombati kir. járásbíródság bíráinak szabadságideje a következőkép osztott be. Dr. Radu Romulus kir. járásbíró jul. 20-tól—aug. 17-ig és szept. 21-től—okt. 4-ig, Batta Bertalan julius 29-től—aug. 9-ig, Schweitzer Jenő jul. 5-től—jul. 15 ig és aug. 10-től—szept. 11-ig, Szentkirályi Sándor aug. 17-től—szept. 27-ig, Perjéssy László jul. 2-től—augusztus 1-ig.

— **Egy hölgy a közigazgatásban.** Néhány héttel ezelőtt a vármegye hivatalos lapja bürokratikus rövidéséggel közölte, hogy a vármegye főispánja a Kolossa nyugdíjazásával megiresztett muraszombati járási irodasegédtsézi állásra Talabér Annus kisaszonyt nevezte ki. Manapság mikor a nők már minden munkakörbe beletájtják magukat, s számos hivatalban is benn ülnek éppen nem feltűnő az, hogy az öreg vármegye falai közé is bevonult a nőemancipáció, de a muraszombati

szolgabírói hivatalban mégis élénk mozgást keltett a dolog. Ifjú és kevésbé ifjú tagjai a tisztikarnak valamint a segéd- és kezelő személyzetek gyakran és alaposan tárgyalták a kinevezés híreit. Tehát egy hölgy fog bevonulni az öreg Kolossa bácsi helyére, s a poros unalmas akták egyszerűben rózsaszínűre kezdtek válni. Különösen a közigazgatási hatóság arány ifjait, a szomszotály főnökeit érintette igen kellemesen ez a hír, aki azonnal a méltó fogadtatás előkészületeihez kezdett. Újra fentte a borotváját, hogy annál simább legyen majd annak idején jótől és meglegedéstől duzzadó ábrázata, s elrendelte, hogy a szobát a hol a kolléga kisaszony írni fog, ezentul otkolonos vizzel locsolgassa a vármegye huszárja, a hivatal-szolga. A másik két fiatal ur, akik itt szalmaözevgyeségűk gyönyöreit élvezik örömmel nézték a számkirály készülődéseit, de csak titokban lelkendeztek nehogy udahaza megtudják, hogy ők is örvendenek az új »személyzet«-nek. Szóval lázasan várta mindenki a hölgy tagot. És most a főispán egy-szerre lehitőtte az ifjak lelkesedését. Athelyezte Talabér Annust az árvaszékhez. A nagy készülődés tehát kárba veszett, s Talabér Annus elkerült a muraszombati szolgabíródságtól mielőtt itt lett volna, s ezzel vége lett azoknak az ábrándoknak amelyekkel idejövételének kontójára leendő hivatalbeli kollégái szöttek.

— **Jönnek a huszárók.** Augusztus közepén megelénkül ismét Muraszombat vidéke. Huszárók jönnek ide gyakorlatozni. Két ezred a klagenfurti 6-osok és a regede-marburgi 16-osok fognak itt dandárban gyakorlatokat végezni s innen vonulnak fel a nyugatmagyarországi nagy hadgyakorlatokra.

— **A radkersburgi dal és zeneegyesület kirándulása.** A radkersburgi dal és zeneegylet tagjai és a tagok barátai számszerint 55-en e hó 17-én nagyszabású közepetengeri utra indultak. Az érdekes utazás irányra Trieszt, Valona, Pireus, Palmas, Nápoly, Róma, Florenc és Velence. A tagok mindegyike az utazási alapból 200 koronát kapott.

— **Színészet Szombathelyen.** A régóta vajudó színhadzérdés megoldást nyert végre Szombathelyen. A király utca északi végében épült arénában az ország legelső vidéki társulata játszik a város közönségének nem: kis örömeire. Polgár Károly a pozsonyi színjáratok hatalmas gárdával vonult be Szombathelyre, s olyan előadásokat produkált, amilyenek még Szombathelyen nem voltak. Fájdalom nekünk muraszombatiaknak igen nehezen hozzá férhető mulatság a szombathelyi színház, mert nem tudánk aznap megfordulni Szombathelyről s így nagyon költséges egy-egy kirándulás. De így van a színházzal Körmend, Szent-Gotthárd és Németújvár is. Ezek is igen érezik egy éjjeli vonat hiányát. Ertesülésünk szerint Polgár Károly, akinek kormányköröknel kitűnő összeköttetései vannak mozgalmat indít az iránt, hogy a szini évad alatt, egy éjjeli vonat közlekedjék Szombathelyről Körmend, Szent-gotthárd Németújvár és Muraszombat felé. A terv minden este szép, de Muraszombaton illetőleg alig lesz megvalósítható, mert a mi vidékünk szerény költségvetése nem bírja meg egy éjjeli vonat beállítását. A fivonal menti községek könnyen megkaphatják, mert ott különös nehézségbe nem fog ütközni.

— **Fogzási nehézségeket** nem szenved át az a csecsemő, kinél az elválasztás pillanatától kezdve a Phosphatine Faliertes-t használják tápszer gyanánt. Ma már minden gondos anya egyetlen óhaj-tása gyermekét az elválasztás idejéitől kezdve csakis a világhírű kitűnő gyermeklisztet táplálni, mert a Phosphatine Faliertes nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, 1 doboz 3 korona 80 fillér minden gyogytárban.

— **Tanítók Fűrdője R. T. megalakult.** Rendkívüli lelkesedés, kiváló érdeklődés kísérte a »Tanítók Fűrdője Részvény-Társaság« elnevezés alatt Székelyudvarhely székhellyel, a napokban megalakított üdörös célu, társadalmi intézmény. Programja, alapszervi feladata ezen jótékony egyesületnek: a hazai tanítók és más társadalmi állású egyének számára olcsó árszabású gyogyfűrdőt és üdülő helyet szervezni és kezeltetni. Alkalmos helyen pedig tanítók vezetése alatt egy országos gyermektelepet létesíteni. E végre Szekje fűrdő megvételét, a tovább fejlesztés érdekében pedig a fűrdői területnek villattelkekre való felparcellázását és értékesítését; a fejlesztés javára a 25 K névértekű részvényeknek további gyűjtését, a fűrdő és gyermektelep érdekében a folytatódólag agitálását. Az alakuló közgyűlést, mint a szervező: Gyerekek Mihály ig. tanító az ország minden vidékéről igen

számosan üdvözölték. A hazai tanítók ezen újabb közhásznu, szociális intézményét mi is, akik állandóan érdeklődéssel viseltünk felédre iránt, a legmelegebben üdvözöljük s annak további pártolását, hathatós támogatását a tanítóság, szülők és más érdeklődőknek figyelmébe ajánljuk.

— **A vármegye csendőrei.** A székesfehérvári VI. csendőrkürelti praoecsnokság közrebocsátotta k főhatósága alá tartozó csendőrszárny parancsnokságról szóló kimutatását. A szentgotthárdi járás csendőrei a kimutatásban szerepel: A szentgotthárdi őr 5, a ráti 5, az őrszentpéteri 5, a radafalvai 5, a gyanafalvai 5 és a felszőlőki őr 4 emberrel. A vármegye 39 őrsen összevéve 10 gyalogos járásörmesler, 2 gyalogos örmesler, 30 gyalogos örsvetető és címzetes örmesler, és 155 csendőr van, ami össze-vissza 198 embert tesz ki. Tekintve a vármegye nagyságát, ez a szám elenyésző kicsiny.

— **Az M. T. K. Szombathelyen.** Amint értesülünk folyó hó 26-án vasárnap a Szombathelyi Atlétikai Klub (Sz.-A.-K.) a budapesti Magyar Testgyakorlók Köre (M.-T.-K.) bajnoki csapatát fogja vendégül látni s ez alkalommal a sportkedvelő közönségnek olyan látványosságban lesz része, aminő a lapardugósport teren Szombathelyen még nem volt. Küztudomásu, hogy az M.-T.-L. ezidőszent Magyarországon legjobb bajnokcsapatával reneeelkezik. Szombathelyre teljes első csapatával fog lerándulni s a mérkőzés folyamán előreláthatólag tisztán iskolajátékr fog fektetni a sulyt s ebben úgy mint legutóbb Széden, meg zomborn tudásnak legjavát fogja bemutatni s szebbnél szebb mondhatni szemképrázató mutatványokat fog produkálni. A Sz.-A.-K. a kirneves vendégcsapat méltó fogadására és ünneplésére igen nagyszabású előkészületeket tesz, tisztelőre a mérkőzés napján a Herics-féle vígadóban szórakoztató előadások egybekötött nyári mulatságot is rendez a melynek sikerén a város sportkedvelő közönségének színejavából alakult 100 tagu rendező bizottság fíradozik. A mérkőzés délután fél 6 órakor, a nyári mulatság este 8 órakor kezdődik.

— **Vadászoknak,** kirándulóknak nélkülözhetetlen tárgya, az összerakható alumínium ivó pohár. Darabja 50 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében Muraszombaton.

Közzgazdaság.

Kalászos növényeink termésének fokozása.

Hazánk főtermékei sorából a buza, a rozz és az árpa egyaránt meghaladják a helyesen alkalmazott műtrágyákat, meg pedig ezek sorában is legelső helyen a hazánkiszerte oly kiválóan bevált szuperfoszfátot. Gazdalkozásunk a szuperfoszfátot minden egyéb foszforszáva trágya felé helyezi ma már azért is, mivel könnyen és gyorsan oldódik csapadéokban szegény, szárazabb években is érvényesülési képes, a talajban egyetlenesen szétoszlik, a buzát a rozsort, árpát egyaránt gyorsabb érése hozza, a rozsdakár és a megdőlés ellen is némi óvszert nyújt, de ami a legfőbb, a szemek teltségét, sikértartalmát, suly minőségét és mennyiségét, így tehát az átlagos terméshozamot is mindott jelentékenyen javítja, ahol a gazdák kat. holdanként a kalászosoknak nem sajnálják évente s két métermázásnyi avagy ennél is több szuperfoszfátot időben megadni.

Műtrágyát rendszeresebben alkalmazó egyes vármegyeinkben, nevezetesen Pozsony, Nyitra, Moson, Fejér, Győr és legújabbban Bács-Bodrog megyékben szemmel láthatóan emelkedik az évi terméshozam azóta, hogy ezek az elősorolt megyek évről évre több szuperfoszfáttal javított termő területeiket.

A hol a gazdalkozásnál jó kezzel istállótrágyával esetleg pedig ennek hiányában zöldrágyazással, vagy 50—60 kg kat holdanként adott chili-szulfátromázzsal javíthat kalászosain, úgy az egy-egyileg adott szuperfoszfát lételegesen, de legkevésbé 2—3 métermázsa s többelleg fog holdanként több buza, rozz és árpa termést adni mint ott a hol a trágyázást kellő bőséggben adott szuperfoszfáttal egykeztünk kiellégíteni, s így valóra váltani a gazdalkozásnál által örsvetető oly igen áhított s ma már könnyen megvalósítható eredményt, hogy 2000 zsák teljen meg buza, rozz és egyéb szemtermésekkel azt, a hol eddig hasonló földterületről legfeljebb 1000 zsákot tudunk megtölteni.

Apró hirdetések.

Amerikai szőlővessző Ripária és Göthe No. 9 sima és gyökeres, megszereshető jutányos napi ár mellett a titkári hivatalban és a vaslaki alany telepén.

Galambokat nagyobb mennyiségben megvételre keres Rösler Károly Szombathelyen.

Háziipari tanfolyamon készült különféle kefék és seprük legolcsóbb áron kaphatók a Muraszombat-járás Gazdák Szövetségénél.

Könyvtár órák. A Muraszombati Járás-Gazdák Szövetségének könyvtára nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11–12 óráig a titkári lakásán. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán d. u. 2 órakor áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Pósfay Pongrácz nyugalmazott főszolgabíró házában egy öt szobás kényelmes lakás bérbeadó, és nála egy fedese, egy jukker kocsi és egy pár jó magyar szerszám eladó.

Jóhirü vendéglő

halálozás miatt kézből eladó.

Özv. FILÓ VINCÉNÉ
Muraszentmárton.

Jótállással

tiszta, házilag termelt

DISZNÓZSIR

kilónként Nagyobb vételnél
K 1.60 árengedmény.

Kapható FLUCK RUDOLF-nál
Radkersburg.

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jöminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyeket** csak BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papírkereskedésében Muraszombatban szerezhet be.

Pergament papír

befőzéshez, hozzávaló zsinór
kis- és nagygombolyokban.

Kapható: Balkányi Ernő
papírkereskedésében MURASZOMBAT.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. — 20.

Horgony-Liniment. Capsiol compositum.
a **Horgony-Pain-Expeller pótléka.**
Pájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánát, közvényéni stb.
Üvege: kor. — 20, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminát-festvény.
Verszegénység és sápkórnál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszereshető
Dr. Richter „Az arany országhoz”, címzett, gyógyszeráránál, Prága I., Elisabethstrasse 5.

Budapesten

reggel megjelent napilapok az nap este 5 órakor kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

— Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását

Nyári mulatság

alkalmával nélkülözhetetlen

konfetti és serperntin

kapható BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papírkereskedésében, Muraszombat.

— T. Előfizetőink. Ha esetleg a lap nem érkezik meg, kérjük postahivatalunknál szóval vagy írásban bejelenteni:

„Muraszombat és Vidéke“ ... számát nem kaptam meg, kérem megreklamálni.
Névalírás lakás címmel.

Más reklamációt nem fogadunk el.
Tisztelettel a **Kiadóhivatal.**

Butorcsomagolásra

vegyes papír igen jutányos áron kapható Balkányi Ernő papírkereskedésében MURASZOMBAT.

Muraszombat és Vidéke kiadóhivatala, Balkányi Ernő Muraszombat Nyilatér, hirdetés és előfizetés a kiadóhivatal címzére küldendők be.

Nyomatványok izléses kiállításban, gyorsan és jutányos árban készítetnek.

Befőzéshez pergament papír és bekötő zsinór a legjobb minőségben kaphatók.

Imakönyvek minden valóság felekezet részére, magyar, vend és héber nyelven, különféle árban és kivitelben kaphatók.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS.

Egy jobb házból való fiu **TANULÓNAK** felvételük BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájában Muraszombat.

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZET.

A Muraszombat és Vidéke előfizetési díja:
Egész évre . . . . 6 K
Fél . . . . . 3 —
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Elvállalok könyvkötészeti munkákat a legegyszerűbb kivittől a legkényesebb izlésig.

Nyári menetrend, szakácskönyv, öngyűvéd, gyermek képeskönyvek stb. bolti áron kaphatók.

Iskolakönyvek az összes iskolák részére, író- és rajzszerkek, íróintá, tus és gómbfestékek minden színben.

Vendéglősök! Borivók!

A legjobb, legzamatosabb fehér, siller és vörös hegyi borokat termelik és eredeti kitűnő minőségben szavatosság mellett a legméltányosabb árban szállítják a

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek
Székhely: **Gyöngyösön.**

Hazánk legnagyobb hegyi oltványszőlőtelepei. **540 hold.** Évi termés átlag **12000 hektol.** — Megrendeléseket úgy nagyban, mint kicsiben (fajonként 50 literen felül) elfogad és kívánatra árajánlattal szolgál a Dunántúli vezérképviselet **POLGÁR DÁVID Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek és Társa Budapest VII., Aréna ut 17. Telef. 14-414.** Borértékesítő R. T.

Sárgóncym: Visontamtra. Telefon 99. sz. **Gyöngyös.** (Heves m.) Postafiók 1. sz.